

151
12. sept.

AUGLÝSING

um verðlagsákvæði.

Verðlagsnefnd hefur, samkvæmt heimild í lögum nr. 118 2. júlí 1940, ákveðið hámarksálagningu á vörur þær, er hér segir:

Timbur.

1. Allur algengur húsa- og skipaviður, svo sem fura, greni, eik (skipaeik), pitch pine og oregon pine 35 %
2. Krossviður, gabon og masonite 35 %
3. Allur annar viður 40 %
4. Sé viður úr 1. flokki keyptur hingað fullþurrkaður, skal gilda sama álagning, en sé hann þurrkaður hér má reikna 10 % aukaálagningu eða samtals 45 %
Ef timburverzlun kemur fram sem heildsali gagnvart annarri timburverzlun og þurfi af þeim ástæðum að skipta álagningunni, skulu gilda sömu reglur og birtar eru aftan við 8. gr. byggingarvöruflokks í auglýsingu í 39. tbl. Lögbirtingablaðsins 25. júlí þ. á.

Umbúðapappír.

Í heildsölu 14 %

Þetta birtist hér með öllum þeim, er hlut eiga að máli.

Viðskiptamálaráðuneytið, 12. september 1941.

Eysteinn Jónsson.

Torfi Jóhannsson.

152
12. sept.

LÖGREGLUSAMÞYKKT

fyrir Austur-Húnavatnssýslu.

I. ÞÁTTUR

Ákvæði, er taka bæði til kaupúna og sveita.

I. KAFLI

Um reglur og velsæmi á almannafæri.

1. gr.

Á almannafæri mega uppbot og óspektir ekki eiga sér stað. Ekki mega menn safnast saman á almannafæri, svo að til tálma sé fyrir umferðina. Þegar talað er um almannafæri í samþykkt þessari er átt við götur, vegi og svæði, sem almenn-ingur fer um, eða ætluð eru til almennings afnota, svo sem leikvelli, torg, bryggjur, bólvirki, svo og um veitingastaði, algreiðslustaði bifreiða o. þ. h. Um kvikmynda-hús og önnur samkomuhús, brýr, skeiðvelli og fjárréttir, gilda ákvæði samþykktar þessarar um almannafæri eftir því sem við á.

2. gr.

Þegar fjölmenni safnast saman á almannafæri, þar á meðal við dyr kirkna, sölubúða, leikhúsa eða annarra samkomuhúsa eða annars staðar þar, sem almenn-ingur kemur saman, skulu menn haga sér eftir þeim fyrirmælum, sem lögreglan setur til þess að varðveita góða reglu.

152

12. sept.

3. gr.

Á almannafæri má ekki fljúgast á, æpa, blístra, syngja hátt, eða hafa í frammi annan hávaða eða ofsalegt eða móðgandi athæfi, sem raskar allsherjarreglu eða ónáðar vegfarendur eða þá, sem búa í nágrenninu.

4. gr.

Bannað er að aðhafast, að óþörfu, nokkuð það, sem raskar næturro manna og enginn má að ástæðulausu berja á dyr eða glugga, hringja dyrabjöllu eða aðhafast neitt það, er ónáðar eða móðgar húsbúendur.

5. gr.

Á fjölförnum götum og vegum eða þar, sem hætta getur stafað af, má ekki hafa leiki um hönd, ekki gera rennibrautir, renna sér á skautum eða sleðum, eða hafa um hönd aðrar skemmtanir, sem hindra umferðina. Sömuleiðis er bannað að hanga utan á vögnum, sleðum eða bifreiðum, sem eru á ferð um götur eða vegi, eða festa við þá sleða, handvagna eða annað, sem til óþæginda getur orðið.

6. gr.

Ekki má skjóta úr byssu, riffli eða skammbyssu, af boga eða öðrum skotvopn-um á eða yfir fjölfarnar götur eða vegi né heldur kveikja í púðri, olíu, benzíni eða öðrum eldfimur efnum eða sprengiefnum og ekki kasta frá sér steinum, glerbrotum, snjóköggjum, slori, vatni eða öðru, er tjóni getur valdið eða óþægindum þeim, er um fara.

Nauðsynlegar sprengingar við götur, torg eða á almannafæri, má aðeins gera með leyfi lögreglustjóra og skal ætíð, þegar sótt er um leyfi til slíks, tilgreina hver framkvæmi verkið, og ber bæði verkstjóri og sá, sem verkið er unnið fyrir, ábyrgð á, að allrar varúðar sé gætt. Sprengiefni og önnur slík eldfim efni, má hvorki geyma í íbúðarhúsum né annars staðar, þar sem hætta stafar af.

7. gr.

Enginn má ganga dulklæddur á almannafæri, nema hann sé á leið af eða á grímu-dansleik eða álfadans. Ekki heldur í búningi, sem misbýður velsæmi eða raskar almennt reglu. Einnig er bannað að hafa í frammi hneykslanlegt athæfi á almannafæri, svo sem með ósæmilegum orðum eða láthragði, með því að fletta sig klæðum, eða gera þarfir sínar á hneykslanlegan hátt.

8. gr.

Drukknur mönnum, sem finnast ósjálfbjarga á almannafæri, skal ráðstafað á tryggilegan hátt þar til þeir koma til sjálfs sín aftur, og skulu þeir greiða kostnað þann, sem af því leiðir. Þeim mönnum öðrum, sem sökum ölæðis hafa í frammi hávaða eða ósæmilegt athæfi eða láthragð á almannafæri, skal ráðstafað á sama hátt, þar til þeir koma til sjálfs sín aftur, og skulu þeir þá auk áfallins kostnaðar enn fremur sæta sektum eftir samþykkt þessari fyrir röskun á allsherjar friði, er þeir kunna að hafa valdið með drykkjuskap sínum og ólátum.

Ólúðum mönnum er bannað að draga fé í réttum.

Enginn má baða sig eða synda nakinn á opinberum baðstöðum eða í sundlaugum fyrir almenning.

9. gr.

10. gr.

Hver sá, sem staddur er á almannafæri, er skyldur að segja til nafns sins og heimilis, ef lögreglan krefst þess.

11. gr.

Almenningi er skylt að hlýða öllum skipunum lögregluvaldsins.

Ef nauðsyn ber til, getur lögregluvaldið kafið sér til aðstoðar hvern fulltíða karlmann, sem viðstaddur er, til þess að afstýra óreglu eða óspektum á almannafæri, en heimtingu eiga slíkir menn á fullum bótum úr hreppssjóði fyrir tjón, er þeir kunna að biða við það á fatnaði eða limum, en hreppssjóður á aðgang að hinum seka.

II. KAFLI

Ákvarðanir til að afstýra tálmunum og hættum fyrir umferðina.

12. gr.

Enginn má, án leyfis hlutaðeigandi umráðamanns, láta fyrirberast í umgirtu svæði eða öðrum stöðum, þar sem gengið er inn í hús eða garða, né fara inn í hús manna í óleyfi.

13. gr.

Hlaðna byssu má ekki bera á götum eða vegum. Byssu skal ávallt bera þannig, að opið viti upp. Gaddhrifur, ljái og aðra slíka hluti, sem tjón getur hlotið af, má ekki flytja eftir götum eða vegum nema svo sé um búíð, að engin hætta geti stafað af.

14. gr.

Á alfaraveg má ekki leggja eða setja neitt það, er tálmar umferðina, frekar en nauðsynlegt er vegna vöruflutninga, og skal þess ætíð gætt, að það geri sem minnstan farartálma. Að flutningi loknum, skal vandlega hreinsa svæðið, sem notað var. Bifreiðar, vagnar, hjólbörur og sleðar mega ekki standa á götum eða vegum lengur en nauðsynlegt er til að fylla þá eða tæma, og aldrei mega þeir standa á gangstéttum. Hreppsnefnd ákveður, í samráði við lögreglustjóra, hvar á götum eða torgum vagnar eða bifreiðar megí standa, og setur sérstakar reglur þar að lútandi.

15. gr.

Á alfaravegi má ekki vinna neina vinnu, sem tálmar umferð manna, eða gerir hana hættulega, svo sem höggva eða sprengja grjót, tegla tré, járna hesta eða því um líkt, nema leyfi lögreglustjóra komi til.

16. gr.

Enginn má gera skurði í götur eða vegi, nema hann hafi til þess leyfi hlutaðeigandi stjórnarvalds. Fáist slíkt leyfi, skal verkið unnið þannig, að sem minnstur farartálmi sé að, og ætíð skal þess gætt, að vegfarendur séu aðvaraðir um farartálmanir, með nægilega greinilegum ljósum, frá því að fer að skyggja að kveldi og þar til albjart er orðið að morgni. Að öðru leyti gerir hlutaðeigandi stjórnarvald og lögreglustjóri þær ráðstafanir, er þurfa þykir til þess að afstýra hættu fyrir vegfarendur. Ef slíkt verk dragast úr hófi fram, getur hlutaðeigandi hreppsnefnd eða lögreglustjóri eða bæði í sameiningu, látið ljúka verkinu og sett götur eða vegi í samt lag aftur á kostnað þess, er verkið átti að framkvæma.

17. gr.

152

12. sept.

Nú er hús svo hrörlegt, að hætt er við að það hrynji, eða einhver hluti þess, og getur lögreglustjóri þá bannað að nota húsið, og lagt fyrir eigandann að rífa það eða endurbæta það svo sem þörf gerist, til þess að afstýra hættu, innan tiltekins tíma. Enn fremur getur lögreglustjóri á kostnað eigandans gert aðrar ráðstafanir, sem hann telur nauðsynlegar til þess að afstýra hættu fyrir vegfarendur og aðra. Ákvæði þetta nær einnig til þess, þegar steinvegg, trévegg eða annarri girðingu liggur við falli eða hruni.

Nú er bryggjum, pöllum eða öðrum mannvirkjum svo áfátt, að hætta getur af því stafað fyrir þá, sem um fara, t. d. þegar göt eru á pöllum eða mannvirki fúin, og getur lögreglustjóri þá krafist þess af eigendum mannvirkjanna, að þeir gangi svo frá þeim að hættulaust sé.

Nú brennur hús eða mannvirki, eða það er flutt burtu, án þess að annað sé byggt í staðinn, þá er eiganda eða umboðsmanni hans skylt að ganga svo frá rústunum, að ekki stafi hætta, óþrifnaður eða óþrýði af.

18. gr.

Áhöld, sem notuð eru til að hefja upp eða renna niður vörum eða öðru við bryggjur eða hús, sem liggja við alfaraveg, skulu vera nægilega traust, og þeir sem þau nota, skulu vera áreiðanlegir menn.

Lausir stigar mega ekki standa við húsveggi eða önnur mannvirki við alfaravegi eftir að dimmt er orðið. Brot gegn ákvæðum þessarar greinar eða fyrirskipunar lögreglunnar hér að lútandi, eru á ábyrgð þess, sem verkið vinnur eða annast, eða ef hann er ekki tilgreindur, þá á ábyrgð eiganda eða umráðamanns.

19. gr.

Hvarvetna þar, sem girðingahlið eru á vegum, götum eða stígum, er liggja heim að byggðum hýlum, er bannað að hafa yfir þeim þverslár eða strengi, nema svo sé hátt undir, að öruggt sé að riðandi maður reki sig ekki upp undir. Er það á ábyrgð landsseta að þessa sé gætt. Um girðingarhlið á vegum og girðingar meðfram vegum skal að öðru leyti fara samkvæmt ákvæðum gildandi vegalaga.

III. KAFLI

Umferð um vegi.

20. gr.

Allir, sem fara um vegi, hvort heldur er gangandi, riðandi, á vagni, í bifreið, á hjólum eða öðrum farkosti, skulu, þá er þeir mæta einhverjum, eða einhver vill komast fram fyrir þá, halda sér, gripum sínum og farartækjum á vinstri helmingi akbrautarinnar eingöngu og svo nærri götubrún eða gangstéttarbrún sem auðið er. Sá, sem vill komast fram fyrir vegfarendur, skal víkja til hægri handar, þó ekki meira en nauðsyn krefur. Við vegamót skal, ef þörf gerist, sá bíða, sem hefur farartæki á vinstri hönd. Þeir, sem fara um gangstéttir, skulu jafnan víkja til vinstri handar, en eru þó ekki skyldir til að víkja út á akbraut, sé hún til vinstri handar.

21. gr.

Þeir, sem ríða eða aka á almannafæri, skulu gæta allrar varúðar. Vagnar eða sleðar með hesti fyrir mega aldrei standa á almannafæri, nema ökumaður eða annar vel hæfur maður gæti hestsins.

152

12. sept.

Það er með öllu bannað að riða, beita fyrir vagn eða flytja farangur á höltum eða meiddum hestum, horuðum eða sem af öðrum ástæðum eru svo illa á sig komnir, að þeir hafa ekki fullan þrótt.

22. gr.

Ríðandi mönnum, lestamönnum og öðrum, er farangur flytja á áburðarhestum, er skylt að víkja úr vegi, og jafnvel út af götum eða vegum fyrir vögnum, er þeir mæta, ef vagninn kemst ekki leiðar sinnar að öðrum kosti.

24. gr.

Það er bannað að riða eða aka á móti skruðgöngum og líkfylgdum eða fram hjá þeim. Skal víkja úr vegi fyrir þeim, ef unnt er, eða nema staðar meðan þær fara fram hjá.

25. gr.

Slökkviliðið er undanskilið ákvæðum þessarar samþykktar um vagna. Allir eru skyldir að víkja úr vegi fyrir því svo fljótt sem unnt er. Sama gildir um sjúkra- vagna.

26. gr.

Lögreglustjóri getur takmarkað eða bannað umferð bifreiða á vegum, ef slík umferð álýzt hættuleg, eða til sérstakra óþæginda fyrir umferð, og á vorin meðan klaka leysir úr jörðu.

27. gr.

Um gerð bifreiða fer eftir lögum um notkun bifreiða, nr. 70 8. sept. 1931, reglu- gerð nr. 132 28. des. 1936 og reglugerð frá 24. júní 1937, eða þeim lögum og reglu- gerðum, er síðar kunna að verða settar þar að lútandi.

Ljós skal jafnan tendra á bifreiðum, þegar skyggja tekur, og ávallt hafa þau tendruð, er þær eru á ferð, frá því birtu bregður að kvöldi og þangað til albjart er orðið að morgni.

Lögreglustjóri ákveður nánar um ljósnotkun bifreiða og reiðhjóla, ef þurfa þykir, og auglýsir það á venjulegan hátt.

28. gr.

Ef bifreið mætir vögnum á stað, þar sem hvorugir komast fram hjá öðrum, skal bifreiðin aka til baka og nema staðar, þar til hinir komast fram hjá henni.

Ef gangandi eða ríðandi menn eru á leið yfir brú, er bifreið ekur að, skal bifreiðin nema staðar á veginum við brúarendann og bíða þar til mennirnir eru komnir fram hjá eða yfir brúna, enda skulu þeir ekki tefja för sína að óþörfu.

29. gr.

Bifreiðarstjóri skal gefa hljóðmerki með horni sínu í tæka tíð, þegar umferðin gefur tilefni til. Hætta skal hann að gefa hljóðmerki, ef hestar hræðast eða verða óróir, og ekki má hann gefa hljóðmerki um leið og bifreiðin fer fram hjá hestum. Bifreiðarstjórar skulu gæta þess, einkum að næturlagi, að gera eigi hávaða um nauðsyn fram með hljóðmerkjum. Þeir bera ábyrgð á því, að farþegar í vögnum þeirra hafi ekki um hönd söng eða hávaða, er raski næturró manna.

30. gr.

Ef bifreiðarstjóri verður þess var, að laus hross eða annar búpeningur eru á vegi þeim, er hann ekur um, skal hann hægja á bifreiðinni og eigi aka hraðar en á 20 km hraða, þar til hann er kominn fram hjá. Ef gripirnir hlaupa á undan bif-

reiðinni eftir veginum, má bifreiðin ekki aka á eftir þeim með meiri hraða en 15 km og eigi lengri leið en hálfan kílómetra í einu.

152
12. sept.

31. gr.

Þegar bifreið mætir fjárrekstri á vegi, skal bifreiðarstjóri stöðva bifreiðina meðan reksturinn er rekinn fram hjá. Komi bifreið á eftir fjárrekstri á vegi, skal bifreiðarstjóri gera rekstrarmönnum aðvart um, að hann óski að komast fram hjá rekstrinum og er rekstrarmönnum þá skylt að víkja rekstrinum til hliðar á veginum svo fljótt sem unnt er og svigrúm leyfir.

32. gr.

Að öðru leyti skal fara eftir ákvæðum bifreiðalaganna, og reglugerðum þeim, sem settar eru eða settar verða samkvæmt þeim lögum um notkun bifreiða.

33. gr.

Á hverju reiðhjóli, sem notað er, skal vera hjalla, er gefur hveltt hljóð, og skulu hjólreiðamenn láta til hennar heyra, ef hætt er við árekstri og ætíð áður en þeir fara fyrir húsdýr, horn eða gatnamót. Skylt er þeim að hafa ljósker á reiðhjólunum, er snúi fram og lýsi fram undan sér, og hafa þau tendruð, er þeir eru á ferð, frá því skyggja tekur að kveldi og þar til hjart er orðið að morgni.

Þar, sem gæta þarf sérstakrar varúðar, má aldrei aka hraðar en svo, að stöðva megi hjólið þegar í stað. Á hjólum mega aldrei vera fleiri menn en hjólin eru gerð fyrir. Skylt er hjólreiðamanni að nema staðar, ef reið hans veldur því, að hestur fælist eða gerist órór.

Ef slys vill til, sem stafar af eða stendur í sambandi við notkun hjóla, skal hjólreiðamaður þegar nema staðar, skýra frá nafni sínu og heimilisfangi, ef þess er krafizt, og hjálpa þeim, sem slasast hefur, ef þörf gerist. Hjólreiðamaður skal þegar nema staðar, ef lögreglan gefur honum merki um það. Eigandi hjóla ber ábyrgð á brotum á samþykkt þessari, ef hann lánar þeim, sem er yngri en 14 ára.

Sé for eða bleyta á götunni skal aka svo að ekki slettist á aðra vegfarendur.

IV. KAFLI

Almenn ákvæði um fjallskil og ágang búpenings.

34. gr.

Um rekstur búpenings til afrétta, hirðingu hans og fjallskil fer eftir ákvæðum fjallskilareglugerðar fyrir Austur-Húnavatnssýslu eins og þau nú eru eða síðar kunna að verða.

Að öðru leyti eru allir skyldir að gæta, svo sem við verður komið, búpenings síns og alifugla að ekki gangi til skemmda á varplönd, engjar, tún, akra eða matjurtagarða annarra manna. Valdi búpeningur slíku tjóni þann veg að saknæmt þyki, skal bæta það samkvæmt ákvæðum þeim, er á hverjum tíma gilda um uslagjöld.

Enginn má siga hundum á annan mann, eða láta fyrirfarast að aftra því, ef hann verður var við, að hundur ræðst á mann, ef honum er það unnt, án þess að stofna sér í háska. Hundar, sem ráðast á menn eða elta skepnur út um hagann, eru rétt-dræpir, hvar sem þeir sjást úti. Flækingshunda, sem ekki eru í eign eða umsjá neins manns, getur lögreglan látið handsama og auglýsa. Gefi enginn sig fram innan briggja sólarhringa, og borgi áfallinn kostnað, skal lóga slíkum hundum, ef enginn vill taka þá að sér.

V. KAFLI

Um friðun almenningsseigna o. fl.

35. gr.

Enginn má skemma, lýta eða óhreinka, né á annan hátt spilla almenningsseignum, hvort heldur eru vegir, vatnsból, vatnsveitumannvirki, byggingar, rafáhöld, rafþræðir, ljósker, bryggjur, bryggjuáhöld, símar, brunaboðar, hjörgunartæki eða annað, sem ætlað er til almennings nota.

36. gr.

Enginn má rita, rispa, tjarga, teikna né mála á hús manna eða girðingar neitt það, sem hneyksli getur valdið, skemmdum eða óprýði. Enginn má heldur skemma girðingar þær, er standa um afgirta garða, reiti, tún eða mannvirki. Það er bannað að klifra yfir þær eða fara í gegnum þær, nema með leyfi eiganda eða umráðamanns. Aðgangur að loðdýragörðum er bannaður óviðkomandi mönnum nema með leyfi eiganda eða gæzlumanns. Bannað er að hafa í frammi að nauðsynjalausu, í nánd við loðdýragarða, hávaða eða annað athæfi, er styggt getur dýrin, einkum um fengitíma og gottíma.

Enginn má á nokkurn hátt vísvitandi spilla nokkrum eignum sýslubúa. Komi slíkt fyrir, skal sá er veldur, bæta fullum bótum þann skaða, sem hann gerir.

37. gr.

Enginn má skemma, troða eða spilla á annan hátt ræktuðum blettum, tünum, engjum, matjurtagörðum eða skrudgörðum manna, hvort sem er girt eða ógirt. Ekki má heldur skemma plöntur, né á nokkurn hátt spilla neinu í grafreitum eða saurga þá á nokkurn hátt. Girðingum má ekki spilla, né skilja eftir opin hlið, sem lokað verður, enda eigi þau að vera lokað.

38. gr.

Enginn óviðkomandi maður má hagnýta eða tileinka sér neinar nytjar, svo sem beit, berjatöku, egg, veiði, fugla, fiska eða annað, án leyfis landráðanda.

Þó mega ferðamenn hagnýta sér hagabeit í óræktuðu landi og berjatöku til neyzlu á staðnum meðan á áning stendur.

39. gr.

Öllum er skylt að ganga vel og þrifalega um áningarstaði sína og tjaldstæði, eða þar sem þeir á annan hátt koma saman á víðavangi, hvar sem er innan sýslunnar. Ber að ræsta vandlega slíka staði af öllum óhroða og rusli, svo sem dósum, flöskum, bréfum og matarleifum og öðru þvílíku, áður en staðurinn er yfirgefinn, og hylja ruslið í gröf eða gjótu eða flytja það burt.

Flöskur má aldrei brjóta á víðavangi. Bannað er að eyða eða spilla gróðri með lyng- eða hrisrifi eða á annan hátt.

40. gr.

Hreppsnefnd ákveður hvar festa skuli upp auglýsingar frá yfirvöldum og öðrum stjórnarvöldum, og skal hún á kostnað sveitarsjóðs útvega í því skyni spjöld, svo mörg, sem þurfa þykir.

Auglýsingar um sjónleiki, sýningar, söngva og aðrar skemmtanir, sem leyft er að halda, svo og aðrar auglýsingar, má festa upp hvar sem er, með samþykki hlutaðeigandi húsráðanda.

41. gr.

Uppfestar auglýsingar skulu hlutaðeigendur taka niður, þegar þær hafa fullnægt tilgangi sínum. Löglega uppfestar auglýsingar má enginn rífa niður, rissa eða skrifa neitt á þær þeim óviðkomandi, óhreinka eða gera ólæsilegar á annan hátt.

152

12. sept.

VI. KAFLI

Um veitingastaði, samkomuhús og skemmtanir.

42. gr.

Allir staðir, þar sem höfð er á hendi almenn veitingasala matar og drykkjar og gististaðir fyrir almenning, skulu háðir sérstöku eftirliti lögreglustjóra og skal lögreglunni heimill umgangur um húsakynni þau, sem notuð eru í sambandi við veitingarnar.

Á öllum gistihúsum skal haldin nákvæm gestaskrá.

43. gr.

Hverjum, sem hefur veitingasölu, hverju nafni sem nefnist, er skylt að gera allt, sem í hans valdi stendur, til að afstýra því, að nokkuð það fari fram í húsi hans, sem kemur í bága við velsæmi og góða reglu.

44. gr.

Á veitingastað má enginn sýna af sér ofsalegt athæfi eða látbragð, hávaða eða nokkra ósæmilega hegðun eða hafa áhættuspil um hönd.

45. gr.

Allir almennir veitingastaðir og samkomustaðir skulu vera lokaðir frá kl. 11½ að kvöldi til kl. 6 að morgni og allir gestir, sem ekki eiga náttstað þar, skulu hafa farið út, ekki síðar en ½ stundu eftir að lokað er. Þó má selja ferðamönnum greiða á hvaða tíma sem er. Heimilt er lögreglustjóra að leyfa félögum að halda þar samkvæmi, dansleiki og aðrar skemmtanir, sem ekki eru bundnar við neinn sérstakan lokunartíma, ef ekki taka þátt í þeim aðrir en félagsmenn og gestir þeirra. Sama gildir um brúðkaup og samsæti einstakra tiltekinna manna.

46. gr.

Við hvert veitingahús eða almennt samkomuhús skal eigandinn láta gera náðhús og salerni, sem gestum er heimill aðgangur að. Skal veitingamaður eða húsráðandi sjá um, að því sé ávallt haldið vel hreinu.

47. gr.

Vilji nokkur halda almenna samkomu, svo sem dansskemmtun, sjónleiki, söngskemmtun, íþróttasýningu, myndasýningu o. s. frv., er almenningi sé boðið til eða seldur aðgangur að, eða til að hafa veitingar á staðnum, skal hann til þess leita leyfis lögreglunnar. Lögreglustjóri veitir slíkt leyfi, þó getur hann falið hreppstjórn að veita leyfin hverjum í sínum hreppi, og skal tekið fram um leið og leyfið er veitt, hvenær samkomunni skuli vera lokið.

Leyfishafa skal skylt að hlýða þeim fyrirmælum, sem lögregluvaldið setur til þess að varðveita góða reglu, velsæmi og hreinlæti. Honum er skylt að hlýða fyrirmælum heilbrigðisnefndar um ræsting og hreinlæti í húsrúminu, enda skal það ávallt nýræst er samkoman byrjar og nægileg hrákailát til staðar.

Lögreglustjóri eða hreppstjóri getur krafizt þess, að þeir, er fá leyfi til að halda samkomur, hafi á sinn kostnað tryggt sér menn, er hreppstjóra geti verið

152 til aðstoðar við eftirlit allan samkomutímann. Fari nokkuð það fram, er brýtur í
12. sept. bága við reglu og velsæmi, er lögregluvaldinu heimilt að láta slíta samkomunni.

Almennar útisamkomur eru sömu reglum háðar, að svo miklu leyti, sem því verður við komið.

48. gr.

Ef lækni telur að sjúklingi stafi hættu af háreisti, er samkoma geti valdið í nánd við heimili hans, er heimilt að banna hana á þeim stað.

49. gr.

Föst kvikmyndahús má ekki starfrækja í sýslunni nema með leyfi hlutaðeigandi hreppsnefndar og lögreglustjóra, og með þeim skilyrðum, að því er útbúnað og loftrými snertir, sem hún tiltekur. Hreppsnefnd ákveður hve mikið gjald skuli greiða í sveitarsjóð fyrir leyfið, annaðhvort árlega eða fyrir hverja sýningu.

Lögreglustjóri getur veitt leyfi til að halda einstakar kvikmyndasýningar, og ákveður hann þá gjaldið í sveitarsjóð.

50. gr.

Ef sýndar eru myndir, sem að dómi lögreglustjóra eru siðspillandi, hvort sem þið eru skuggamyndir eða kvikmyndir, getur lögreglustjóri bannað að sýna þær. Barnaverndarnefnd getur og bannað, ef henni sýnist ástæða til, að láta börn horfa á myndir, sem geta haft óheppileg áhrif á þau.

VII. KAFLI

Almenn ákvæði um hreinlæti og þrifnað.

51. gr.

Enginn má saurga eða á nokkurn hátt spilla neyzluvatni manna, hvort heldur er rennandi vatn í ám, lækjum eða lindum eða vatnsleiðslum eða í þróm eða brunnum.

Vatnsból skulu vel varin fyrir öllum óþrifnaði, og þess stranglega gætt að skolpi eða öðru, er óþrifnaði veldur, sé eigi hellt þann veg, að runnið geti að þeim.

Fataþvottur eða önnur skarnhreinsun má ekki eiga sér stað svo nálægt brunnum að nokkur hættu sé á, að neyzluvatn saurgist af.

52. gr.

Stampa, opnar tunnur, fót eða önnur ílát með lifur, grút eða slori eða því um líku, má ekki láta standa á almannafæri, né hafa nokkuð laust eða í ílátum, sem ódaun leggur af eða óþrifnaði veldur. Bannað er að hengja fisk, þorskhausa eða fiskúrgang á girðingar eða hús meðfram vegum, svo og að láta fiskúrgang liggja á túnnum eða í gördum nálægt alfaraleið um maðkatímann. Slor, sem borið er í garða, skal þegar grafið eða herfað niður í moldina.

Safngryfjur og forir skulu vera þaktar, svo að engan ódaun leggi af þeim, og svo vel umgirtar, að engin hættu geti af stafað fyrir menn eða skepnur.

Skýlt er að hafa salerni á hverju býli í sveitum og íbúðarhúsi í kauptúnum, enn fremur skal skýlt að hafa þvaghús við hvert samkomuhús.

53. gr.

Bannað er að hella skolpi, sem fiskur eða annað hefur verið þvegið úr, á götu eða almannafæri, ekki má heldur hella þar eða skilja eftir neitt það, er óþrifnaði veldur.

For, slor, gor, mykju og annað því um líkt skal flytja í heldum ílátum um 152
 alfaravegi, og skal sá, er á, eða sá, er flytur, hreinsa upp, ef niður á götuna fer. 12. sept.

54. gr.

Skepnur má ekki slátra á eða við götu eða á almannafæri yfirleitt, heldur skal það gert að húsabaki eða innan girðingar, og skal þess vandlega gætt, að skepnur sjái ekki blóðvöllinn, og að hann sé hreinsaður undir eins að slátrun lokinni.

Bannað er að láta hunda komast á blóðvöll, þegar slátrað er sauðfénaði. Brot gegn banni þessu er á ábyrgð hlutaðeigandi hús- eða landráðanda. Bannað er að leggja dauðar skepnur eða hálsskornar á vegi eða nærri alfaraleiðum. Sama gildir og um flegna skrokka, limi eða slátur, nema vel hulið sé.

Bannað er einnig að flytja dauða dýraskrokka á opnum bifreiðapöllum nema vandlega sé breytt yfir.

55. gr.

Við hvert sláturhús skulu vera nægilega mörg ílát undir innanmein og þannig fyrir komið, að öruggt sé að hundar nái ekki að éta úr þeim. Við heimaslátrun skal hafa á blóðvellingnum ílát með loki undir sulli og innanmein. Að lokinni hverri slátrun skal annaðhvort brenna þessi sollnu líffæri eða grafa þau, minnst fullan metra í jörð niður. Annars skulu sláturhússtjórar og aðrir, sem við slátrun fást, fara eftir fyrirskipunum héraðslækna og reglum þeim, er þeir kunna að setja um þessi efni.

56. gr.

Bannað er að hafa hunda með sér að óþörfu á mannamót. Í sambandi við sláturhús skal hafa sérstaka klefa til að geyma hunda í og öllum eigendum hunda skylt að geyma þá þar meðan þeir dvelja í kaupstaðnum í sláturtíð.

57. gr.

Heilbrigðisnefndir hafa hver í sínum hreppi eftirlit með því sem að almennum þrifnaði lýtur. Fer um þetta efni eftir þeim heilbrigðissamþykktum, sem nú gilda fyrir einstaka hreppa sýslunnar eða þeim, er síðar kunna að verða settar.

ANNAR ÞÁTTUR

Viðauki, er taki til Blönduóss- og Skagastrandarkauptúna.

VIII. KAFLI

Umferðarákvæði.

58. gr.

Án leyfis lögreglunnar má enginn setjast að á götu eða almannafæri til að selja vörur eða reka aðra atvinnu.

59. gr.

Stéttir meðfram götu skulu eingöngu ætlaðar gangandi mönnum. Bannað er að riða um götur kaптúnanna hraðar en á hægu brokki. Lausa hesta skal jafnan reka hægt og gætilega um götur kaптúnsins, og aldrei má siga hundum á skepnur nærri götu.

Með áburðarhesta má ekki hafa lengri viðdvöl á götunni en nauðsynlegt er til að taka ofan af þeim eða láta upp klyfjar.

Hestar, sem staddir eru í kaптúninu, skulu ávallt hýstir um nætur á vetrum.

152

12. sept.

60. gr.

Á almannafæri má ekki taka beizli af hesti, sem beitt er fyrir vagn eða annað ökutæki. Láti nokkur hest standa fyrir hlöðnum sleða, vagni eða undir klyfjum, lengur en brýn nauðsyn krefur, getur lögreglan látið taka hest frá vagni og undan klyfjum, og komið þeim til varðveislu á kostnað þess, er flutningnum stýrir.

Hesta má aldrei binda úti við í kaптúnunum, né láta þá standa í köldu veðri eða óhæfilega lengi að dómi lögreglunnar, þó að gott veður sé. Getur lögreglan tekið slíka hesta til varðveislu á kostnað umráðamanna eða eiganda.

Ferðamenn með hesta, sem viðdvöl hafa í kaптúnunum, skulu tafarlaust koma hestum sínum í rétt, hús eða haga eftir tilvísun lögreglunnar nema þeir hafi leyfi til að geyma þá á afgirtum túnlöðum einstakra manna.

IX. KAFLI

Um skepnuhald o. fl.

61. gr.

Rekstur búpenings til afréttar, hirðing hans í réttum og fjallskil er undir umsjón hreppsnefnda kaптúnanna og fer eftir fjallskilareglugerð Austur-Húnavatns-sýslu eins og hún er eða verða kann.

62. gr.

Skytt er öllum að hlýða fyrirmælum hreppsnefndar um hagabeit í landi hreppanna, bæði hvernig hagabeit skuli hagað og gjöldum fyrir hana. Reglur um haga-beitagjöld skulu samín af hreppsnefndum.

Enn fremur er öllum skytt, sem hafa til umráða eða nytja, um langan eða skamm-an tíma, kartöflugarða, túnstykki eða önnur nytjalönd, sem hrepparnir eiga og leigja út eða lána einstökum mönnum eða félögum, að hliða fyrirmælum hreppsnefnda eða umboðsmanna hennar, sem notkun og umgengi á slíkum eignum. Gjöld fyrir nytjar þessara verðmæta ákveða hreppsnefndir.

Gjöld þau er um ræðir í þessari grein má taka lögtaki.

63. gr.

Enginn má, án samþykkis hreppsnefndanna, hafa sauðfé heima í löndum hreppanna eða innan kaптúnanna á tímabilinu frá 20. maí til 20. sept. ár hvert, nema í fjárheldri girðingu eða svo öruggri gæzlu að ágangur á land annarra geti eigi af hlotizt.

Enginn má láta hross ganga laus í landi hreppanna nema í gripheldri girðingu sé. Sama gildir um nautpening.

Hænsni og aðrir alifuglar skulu jafnan byrgð í heldum girðingum, eða vera í tryggri gæzlu á tímabilinu frá 1. apríl til 1. október ár hvert.

64. gr.

Ef búpeningur skriður eða stekkur fullgildar girðingar, skal sá er fyrir tjóni verður aðvara eiganda eða umráðamann slíks ágangspenings um að gæta hans. Ef ágangspeningur gengur þannig til skemmda á girt land oftast en tvisvar, þrátt fyrir aðvaranir til umráðamanns peningsins, má selja peninginn á opinberu uppboði, og greiðist af uppboðsandvirðinu allur kostnaður og bætur fyrir tjón, sem af ágangi hefur hlotizt, samkv. reikningi landráðanda, en verði ágreiningur um hann, skulu úttektarmenn meta tjónið.

Gildar skulu þær girðingar teljast, sem eru styrkhæfar samkvæmt reglum Bún-aðarfélags Íslands að öllum frágangi. Ef ágreiningur rís um það, hvort girðing sé fullgild, skulu úttektarmenn hreppsins meta hvort hún sé það.

65. gr.

152

12. sept.

Hesta, nautpening, sauðfé og alifugla, sem gengur laus í kaптúninu á þeim tíma, sem óheimilt er að hafa það þar samkvæmt framanskráðu, má lögreglan handsama. Sömuleiðis má sá, er fyrir ágengni þess verður, handsama gripina til bráðabirgða, og skal hann þá þegar skýra hreppstjóra (lögreglustjóra) frá því og öðrum mála-vöxtum.

Allan kostnað við handsömun og varðveislu slíks flækingsfénaðar greiðir eigandi þess.

66. gr.

Um sauðfjárrekstra og hrossarekstra, sem koma til kaптúnanna til útflutnings eða slátrunar, gerir lögreglustjóri þær fyrirskipanir, sem nauðsynlegar þykja til að afstýra farartálma, hættu fyrir börn og aðra vegfarendur.

Naut, sem farið er með um göturnar, skulu ætíð leidd í nægilega traustu bandi, og að minnsta kosti tveir menn fylgja hverju nauti ársögömlu eða eldra.

Ekki mega naut standa úti á götu gæzlulaus. Naut hálfs árs eða eldri mega ekki ganga saman við kýr kaптúnanna.

67. gr.

Hreppsnefnd skal hafa eftirlit með því, að hundar þeir, sem leyft er að hafa í kaптúnunum, séu hreinsaðir á hausti hverju.

X. KAFLI

Um mannvirki og lóðir í kaптúnunum.

68. gr.

Enginn má byggja í landi kaптúnanna neins konar hús, hvorki til íbúðar, atvinnu, geymslu eða fyrir skepnur, hvorki á lóðum einstakra manna, — hvort sem lóðarhafi sjálfur vill byggja eða annar — né á leigðum lóðum, nema með leyfi hreppsnefnda eða bygginganefnda, þá þær verða skipaðar, og verða hlutaðeigendur í öllu að hlýta fyrirmælum þeirra. Sama gildir um fiskreiti, girðingar eða önnur mannvirki.

Mannvirki við hafnirnar má ekki gera nema eftir tillögum hafnarnefndar og bryggjunefndar og með leyfi hreppsnefnda.

69. gr.

Enginn má í löndum kaптúnanna rista torf eða strengi, stinga hnausa, rífa hrís eða lyng, nytja slægjur eða taka grjót, sand eða mól án leyfis og tilvísan hreppsnefndar.

Bannað er að kveikja í sinu eða öðrum gróðri í landi kaптúnanna nema með leyfi hreppsnefndar.

70. gr.

Skýlt er hverjum sem tekur mó í löndum kaптúnanna, að ganga svo frá gröfum og haga greftri svo, að ekki stafi hættu af, enda má enginn taka mó í landi kaптúnanna nema með leyfi og eftir tilvísan hreppsnefndar eða umboðsmanns hennar.

152

12. sept.

XI. KAFLI

Ýms ákvæði.

71. gr.

Foreldrum og öðrum hlutaðeigendum er skylt að annast um að tilhlýðilegt eftirlit sé haft með börnum, sem eru á þeirra vegum þegar þau eru á almannafæri. Börn yngri en 13 ára mega ekki vera á almannafæri eftir kl. 9 á kvöldin á tímabilinu 14. september til 14. apríl og ekki seinna en kl. 10 á tímabilinu frá 14. apríl til 14. september, nema þau séu í fylgd með fullorðnum.

Lögreglan getur bannað börnum, sem ekki ganga þar til vinnu, að vera á bryggjum kaptúnanna.

Á dansleikjum mega börn innan 14 ára ekki vera lengur en til kl. 12 að kvöldi.

72. gr.

Knattborðsstofur (Billiard) eða stofur, þar sem mönnum er seldur aðgangur til að kasta kúlum, teningum eða þess háttar, má ekki starfrækja í kaptúnunum nema með leyfi hreppsnefndar.

73. gr.

Þá er samkomur standa yfir fram á nótt, skulu þeir eða sá, er fyrir henni stendur, láta gæta allrar varúðar við eldhættu, og ef enginn býr í húsinu, skal hann eða þeir fullvissa sig um, áður en skilið er við húsið, að ekki sé neins staðar í því óslökktur eldur.

Í húsum þeim, sem opinberar samkomur eru haldnar í, skulu vera að minnsta kosti tvennar dyr til útgöngu og skulu hurðir falla út.

74. gr.

Bannað er að hengja þvott til þerris fast við götur eða torg í kaptúnunum, þar sem það er til óþrifnaðar eða lýta að dómi lögreglunnar.

ÞRIÐJI ÞÁTTUR

Almenn ákvæði.

XII. KAFLI

Um staðgildi samþykktarinnar og hvernig henni skuli beitt.

75. gr.

Samþykkt þessi gildir fyrir lögsagnarumdæmi Austur-Húnavatnssýslu.

76. gr.

Hreppstjórar skulu, hver í sínum hreppi, hafa gætur á, að fyrirmælum samþykktar þessarar sé hlýtt, og ástunda að koma í veg fyrir brot á henni.

Komist hreppstjóri að því, að brot sé framið, skal hann jafnskjótt kynna sér málavöxtu, og senda lögreglustjóra skýrslu um málið án tafar.

XIII. KAFLI

152

Um hegningarákvæði, kostnað o. fl.

12. sept.

77. gr.

Með mál, sem rísa út af brotum á samþykkt þessari, skal farið sem almenn lög-reglumál.

78. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varða sektum allt að 1000 krónum, ef ekki liggur við þyngri refsing að lögum.

Ef kenna má yfirsjón, er barn yngra en 14 ára drýgir, skorti á hæfilegri umsjón foreldra eða annarra, sem barninu ganga í foreldra stað, þá skal refsa þeim fyrir yfirsjónina, en ekki barninu.

Hagnaður sá, er sökudólgur kann að hafa haft af broti sínu og enginn einstakur maður á tilkall til, skal upptækur ger og renna auk sekta í sveitarsjóð þess hrepps, þar sem brotið er framið. Nú hefur maður drýgt brot í fleirum en einum hreppi, sem refsað er fyrir í sama máli, og rennur þá sekt hans og upptækur hagnaður í sýslusjóð.

79. gr.

Ef einhver lætur það ógert, sem er skylda hans samkvæmt samþykkt þessari eða fyrirskipunum lögreglustjóra samkvæmt henni, getur lögreglustjóri látið framkvæma það. Kostnað við þetta og kostnað, sem leiðir af þeim ráðstöfunum, sem lögreglustjóri gerir, eða lætur gera til að hindra brot á samþykktinni, greiðir sveitarsjóður þess hrepps, þar sem ráðstöfunin er framkvæmd, en skyldur er hinn seki að endurgreiða kostnaðinn að fullu.

80. gr.

Kostnaður, sem leiðir af samþykkt þessari, og ekki verður krafizt af einstökum mönnum, greiðist úr sveitarsjóði þess hrepps, þar sem til hefur verið kostað.

Leiði kostnað af ráðstöfunum, er varða lögsagnarumdæmið í heild, greiðist hann úr sýslusjóði.

Bráðabirgðaákvæði,

sem gilda meðan erlent setulið er í landinu.

Skemmtisamkomur mega ekki standa lengur en til kl. 12 á miðnætti.

Heimilt er félögum og einstaklingum, er halda skemmtisamkomur, að leyfa einungis Íslendingum aðgöngu að þeim.

Lögreglusamþykkt þessi staðfestist hér með samkvæmt lögum nr. 107 frá 8. maí 1935, um lögreglusamþykktir utan kaupstaðanna, til þess að öðlast gildi þegar í stað, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í dóms- og kirkjumálaráðuneytinu, 12. september 1941.

Hermann Jónasson.

Gústav A. Jónasson,